

D E E L E E N

Iets raakte Ben Wilson, en hij opende zijn ogen. De wolven hadden hem opnieuw achternagezeten en zijn hart bonkte. Hij kwam overeind in de donkere kamer en wreef over zijn arm. Hij pakte de schoen op die zijn neef naar hem had gegooid en liet hem op de grond vallen.

‘Dat deed pijn, Robby!’

Robby mompelde iets onverstaanbaars.

‘Hè?’

‘Hè? Wat “hè”? Kun je me niet horen, dan? Ben je soms doof?’

Robby wist – zoals bijna iedereen aan Gunflint Lake – dat Ben al sinds zijn geboorte aan één oor doof was, maar hij bleef het grappig vinden om Ben daar te pas en te onpas naar te vragen, al was het midden in de nacht. Hij herhaalde wat hij had gezegd. ‘Ik zei dat je moest ophouden met schreeuwen in je slaap!’

In de hoek van de kamer fonkelde Robby’s jachtgeweer in het maanlicht. Daarnaast lagen zijn hengel, zakmes, boog, pijlen, handgemaakte speren en katapults in verschillende maten. Robby vond het prachtig om gevaarlijke dingen te verzamelen.

Ben liet zich terugzakken in het oude ledikant dat tussen de ladekast en het raam was geschoven. De elektrische ventilator was kapot en de jongens lagen zonder shirt te zweten in de zomerwarmte. De dekens hadden ze opzij geduwd. Hun haar plakte aan hun voorhoofd.

Bens handen beefden nog van de droom. Sinds het ongeluk waren de wolven gekomen, rennend over de maanverlichte sneeuw, met hun dansende rode tong en hun glinsterende witte tanden. Hij begreep niet waarom ze achter hem aan zaten, want hij was altijd gek op wolven geweest. Zijn moeder en hij hadden er zelfs ooit een gezien vanaf de veranda van hun huis. De wolf had er indrukwekkend en mysterieus uitgezien, alsof hij zo uit een verhalenboek was gestapt.

Buiten begon het te waaien, en de wind ritselde door de bladeren van de reusachtige bomen rond het huis. Uit Robby's cb-radio – die van hem de hele nacht aan moest staan – klonken stemmen. Ben had er weinig last van. Het had zo zijn voordelen als je aan één oor doof was: hij sliep gewoon met zijn goede oor op het kussen om het geluid niet te hoeven horen. Op school gebruikte Ben een vergelijkbaar trucje. Als hij even geen zin had in zijn leraar of zijn klasgenootjes, leunde hij met zijn goede oor op zijn hand. Dat maakte het een stuk eenvoudiger om de boeken over de ruimte te lezen die hij in zijn bureau had verborgen.

‘Ik wou dat ik mijn kamer niet meer met jou hoefde te delen,’ zei Robby voordat hij weer indommelde.

Ben was het in stilte met hem eens.

Plotseling hoorde hij een vertrouwd geluid, en hij drukte zijn goede oor tegen de muur.

‘Ze is al drie maanden dood, Jenny. Het wordt langzaam tijd om het te verkopen.’

Ben wist onmiddellijk dat zijn tante Jenny en oom Steve het weer over zijn huis hadden.

‘Elaine was dol op dat huis, Steve,’ antwoordde Jenny. ‘En onze grootvader heeft de huizen en het gastenverblijf zelf gebouwd. Ik kan niet zomaar iets verkopen wat bij onze familie hoort. Kunnen we het voorlopig niet gewoon zo laten?’

Ben zag in gedachten hoe zijn tante haar paardenstaart straktrok terwijl ze het zei. Het was een gewoonte die ze deelde met Robby’s oudere zus, Janet. Zijn moeder had het ook altijd gedaan wanneer ze iets belangrijks te melden had.

‘We zullen het toch een keer moeten verkopen,’ zei oom Steve. ‘We kunnen dat huis niet tot in lengte van dagen leeg laten staan. Er moeten rekeningen worden betaald, en we hebben Ben er nu ook bij.’

‘Je hebt drie huizen bijna het hele seizoen verhuurd voor jacht- en visvakanties, en ik kook in Gunflint Lodge. We redden het heus wel.’

‘Ja, maar dat geld raakt een keer op.’

‘De zomer is net begonnen, Steve. Moeten we ons daar nú al zorgen om maken?’

Er volgde een lange stilte.

Toen zijn moeder nog leefde, had Ben nooit nagedacht over de vraag van wie zijn huis was. Het was gewoon van hen samen geweest. Maar nu zag het ernaar uit dat het van zijn oom en tante was. Waarom was het niet van hém? Kon een kind eigenlijk wel een huis bezitten?

Na de begrafenis in maart had Ben overwogen dat hij altijd als hij daar zin in had naar zijn huis kon. Het lag tenslotte op maar drieëntachtig stappen van het huis van zijn neef. Maar naarmate de tijd was verstreken, had hij er steeds minder voor gevoeld om er binnen te gaan zonder dat zijn moeder er wachtte om hem te begroeten.

Er stonden niet veel huizen aan het meer. Zijn huis en dat van zijn neef stonden het dichtst bij elkaar. Ben miste de rommelige gezelligheid van zijn huis: de tafeltjes, de stoelen die niet bij elkaar pasten, de oude klokken, de kortingsbonnen die zijn moeder zorgvuldig had uitgeknipt en op de koelkast had geplakt, reproducties van haar favoriete schilderijen, verroeste radertjes en tandwielen en andere interessante dingen die Ben had gevonden tijdens hun wandelingen rond het meer en in de stad, hun platenverzameling, de stenen open haard, het schitterende elandgewei dat ze langs het Gunflintpad hadden

gevonden en natuurlijk al hun boeken, die uit de boekenkisten puilden en overal in huis stonden opgestapeld.

Als zijn oom en tante zijn huis verkochten, zo vroeg Ben zich af, wat zou er dan met al zijn spullen gebeuren? En wat zou er met de spullen van zijn moeder gebeuren? Wie ging er dan wonen? Misschien kon hij hun bezittingen naar het vakantiehuisje brengen. Toen de neefjes jonger waren, hadden ze er samen gespeeld wanneer het niet werd verhuurd. Dan hadden ze gedaan alsof het een heksenkasteel of een piratenschip was. En hoewel het nog geen honderd meter verderop aan het meer stond, hadden ze het gevoel gehad dat ze zich kilometers van de volwassenen bevonden. Maar dat leek inmiddels een mensenleven geleden.

Zijn oom en tante waren gestopt met discussiëren en de klok in de gang sloeg middernacht. Ben, die niet in staat was om zijn ogen dicht te houden, reikte onder zijn bed naar zijn rode plastic zaklantaarn en het houten kistje dat hij daar had verborgen.

Het kistje had ongeveer de omvang van zijn wiskundeboek. Het was glanzend bruin en voelde glad aan. De onderkant was bedekt met een zacht laagje groen vilt. In het deksel was een afbeelding van een wolf gegraveerd. Het kistje was gemaakt door een kunstenaar in de stad. Ben had het een half jaar eerder van zijn moeder gekregen met Kerstmis. Het kistje, de zaklantaarn en twee kof-

fers vol met kleren waren de enige dingen die hij had meegenomen toen hij in Robby's kamer was getrokken.

Ben deed de zaklamp aan, haalde de sleutel uit de zak van zijn broek – die opgevouwen op de grond lag – en opende het koperen slot aan de voorzijde van de kist. Een voor een raakte hij de voorwerpen aan die erin lagen.

Hij had ze gesorteerd in vakjes die hij van kartonnen schotjes had gemaakt. Elk voorwerp had zijn eigen plekje. Zo had hij een aantal vreemd gevormde takjes, zijn laatste melktand, een stuk van een bordspel dat hij achter de school had gevonden met zijn vriend Billy – die hem altijd zat te stangen omdat hij straatvuil oprapte – een vogelschedel en een fossiel dat 'stromatoliet' heette en dat hij had ontdekt tijdens een wandeling door de heuvels rond Gunflint Lake. In het vakje rechtsonder lagen twee grillig gevormde grijze steentjes. Ben haalde er een tevoorschijn en draaide het om in de palm van zijn hand. Toen hij ze aan zijn moeder had laten zien, had ze gezegd dat de steentjes – die ejecta werden genoemd – net als het hele gebied waar ze woonden, bijna twee miljard jaar geleden waren gevormd bij een meteorietinslag aan de andere kant van het meer in Canada.

Vanaf dat moment was Ben gefascineerd geraakt door de sterren en de ruimte. Zijn moeder had hem meegenomen naar de bibliotheek waar ze werkte en hem alle boeken over de nachthemel laten zien. Terwijl hij naast haar

zat aan haar grote oranje bureau – de stapel met boeken en tijdschriften was in die tijd hoger geweest dan hij lang was – had hij een schematische voorstelling gevonden van de Grote Beer, die in de richting van de Poolster wees. De Poolster was de laatste ster in de staart van de Klein Beer, en volgens het boek hadden verdwaalde reizigers zich eeuwenlang door de ster de weg laten wijzen. ‘Als je ooit verdwaalt,’ had zijn moeder gezegd toen hij haar het boek had laten zien, ‘zoek dan de Poolster, die brengt je altijd weer thuis.’

Zijn moeder had hem een glimlach geschonken en op een prikbord naast haar bureau geweest. In tegenstelling tot de koelkast bij hen thuis had er maar één spreuk op gehangen.

Ben had hem hardop gelezen: “‘We liggen allemaal in de goot, maar sommigen van ons kijken naar de sterren.’”

Omdat zijn moeder bibliothecaresse was in de stad, was Ben wel gewend aan citaten uit boeken, citaten die hij voor een groot deel niet begreep. Maar deze uitspraak vond hij wel erg vreemd.

Hij dacht er even over na, kon niks bedenken en vroeg vervolgens: ‘Wat betekent dat nou weer?’

Zijn moeder glimlachte en haalde haar schouders op.

Hij was ervan overtuigd dat ze precies wist wat het betekende, maar ze vond het altijd beter om hem de dingen zelf te laten ontdekken.

‘Is het door een astronoom geschreven?’ vroeg hij.

Ze haalde opnieuw haar schouders op, maar Ben zag aan haar ogen dat ze het antwoord wel wist.

Gedurende de week die volgde, las Ben alle boeken over de sterren die zijn moeder voor hem had uitgezocht, waarna hij haar zover kreeg dat ze hem zijn kamer zwart liet schilderen. Bij het warenhuis in de stad kocht hij een grote stapel fluorescerende sterretjes, waarmee hij de muren en het plafond van zijn kamer volplakte. De Grote Beer, de Kleine Beer en de Poolster kregen een plekje recht boven zijn bed. Zijn moeder verraste hem met een oude telescoop, die ze had gekocht met een deel van haar spaargeld. Hij zette hem vlak voor zijn raam en tuurde elke avond voor het naar bed gaan naar de hemel. Op een dag, toen Billy op bezoek kwam, keek hij naar alle ruimtespellen en zei: ‘O, ik zie het al, je bent een alien.’ Ben had er net als Billy om gelachen, maar steeds als hij daarna door zijn telescoop keek, dacht hij: ik ben een alien.

Ben legde het grillige steentje terug in zijn compartiment. Hij dacht even terug aan het citaat en wat het volgens zijn moeder had betekend, maar het ontglipte hem toen hij de vogelschedel uit het kistje haalde. Hij had hem gevonden op een van de weekendwandelingen met zijn moeder over het Gunflintpad. Hij liet zijn vingers over de gladde welvingen van de kop lopen en langs de scherpe punt van de snavel. Zijn moeder had hem laten uitzoeken

wat voor vogel het was, en hij had ontdekt dat het een pestvogel was. Hij had alle vogelboeken uit de bibliotheek van zijn moeder gelezen en kon nu drieëntwintig verschillende soorten onderscheiden door alleen maar naar hun botten te kijken. In een boek over de vogels van Minnesota was hij een verwijzing tegengekomen naar het museum van Duluth en de verzameling vogelskeletten die ze daar hadden. ‘Kunnen we daarnaartoe, mam?’ had hij gevraagd. ‘Het is maar een paar uur hiervandaan.’ Zijn moeder had haar paardenstaart strakgetrokken en gezegd dat ze erover na zou denken. Hoe meer Ben over de verzameling van het museum had gelezen, hoe liever hij naar Duluth wilde. Hij had er maandenlang over gezeurd, totdat ze op een dag had gezegd: ‘Wil je dat dan voor je verjaardag van de zomer? Een reisje naar Duluth?’

‘Ja!’ Ben had bijna een gat in de lucht gesprongen.

‘Vooruit, we zullen zien...’

Ben wreef met zijn hand over zijn ogen alsof hij het visioen van Duluth wilde wegvegen. Hij stopte de vogelschedel in het kistje terug en dacht aan alle tijd die hij na schooltijd in de bibliotheek van zijn moeder had doorgebracht, druk met zijn huiswerk en lezend over vogels en de ruimte. Was hij er de dag van het ongeluk maar geweest in plaats van ziek thuis. Dan had hij vast iets kunnen bedenken om haar te helpen. Hij zou in elk geval hebben gezien dat de opgevroren weg was ondergesneeuwd en

haar kunnen zeggen dat ze haar gordel om moest doen. Kon hij maar teruggaan in de tijd.

Ben haalde diep adem en sloot zijn ogen. Hij wist dat hij nooit naar Duluth zou gaan. Zijn oom en tante konden zo'n reis niet betalen, zeker niet nu ze voor hem moesten zorgen. En hoewel ze van hem hielden, voelde hij zich niet thuis bij hen. Maar waar zou hij dan moeten wonen? Hij had geen andere familie. Zijn grootouders waren gestorven toen hij klein was, en hij wist niets over zijn vader. De enige keer dat hij het onderwerp bij zijn moeder had aangevoerd, had ze haar paardenstaart een paar keer strakgetrokken en vervolgens helemaal losgemaakt. Terwijl haar lange zwarte haar over haar schouders was gevallen, hadden haar ogen zich met tranen gevuld. Ben had zijn moeder nooit eerder zien huilen, en hij was er zo van geschrokken dat hij er nooit meer naar had gevraagd. Even later had ze haar favoriete langspeelplaat opgezet en een raadselachtig nummer gedraaid, 'Space Oddity', over een astronaut die majoor Tom heette en verdwaald was in de ruimte. Ze beluisterde het altijd meerdere malen achtereen. Met haar ogen dicht hield ze dan haar handpalm tegen de stof van de luidspreker om op haar huid de trillingen te kunnen voelen.

Die nacht in bed, terwijl hij omhoogstaarde naar de plaksterretjes op zijn plafond, had Ben zich voorgesteld dat majoor Tom zijn vader was, en hij had zich afge-

vraagde hoe hij eruit zou zien. Wist hij van Ben? Zou hij ooit terugkomen naar de aarde?

Ben opende zijn ogen en stuurde naar het lichtcirkeltje van de zaklamp dat in het kistje op zijn schoot scheen. Sinds zijn moeder was gestorven, had hij veel aan majoor Tom moeten denken. Hij stelde zich regelmatig voor hoe majoor Tom in een ruimteschip achter het huis van zijn neef zou landen. Terwijl zijn hele familie toekeek, zou Ben aan boord klimmen en verdwijnen in de nacht. Hij wist dat het een kinderlijke fantasie was, maar hij bleef eraan denken.

Hij reikte in het kistje en pakte er een schildpad uit die van aan elkaar gelijmde schelpen was gemaakt. Hij voelde glad en koel aan in zijn hand. Zijn moeder had het ding aan hem gegeven toen hij naar de lagere school ging, en het was hun grapje. Toen hij klein was, had zijn moeder hem altijd Schildpad genoemd omdat hij zo stil was. ‘Weet je, Schildpad,’ had ze tegen hem gezegd voordat ze naar school gingen, ‘je moet niet altijd zo’n schildpad zijn... Steek af en toe je nek eens uit... Wees een grote vent en doe gewoon je mond open.’

Zijn moeder liet haar vingers over zijn wang lopen totdat ze bij de onderkant van zijn kin waren, en vervolgens tilde ze zijn hoofd op zodat hun blikken elkaar ontmoet-

ten. ‘Je moet niet bang zijn om mensen in de ogen te kijken als ze tegen je praten, oké?’

‘Oké,’ zei hij terwijl hij haar aan bleef kijken.

‘Dat is beter.’

Ben hield de schildpad stevig in zijn hand en legde het kistje en de zaklantaarn op zijn bed. Hij schoof de hor in het raam omhoog en leunde naar buiten. De lucht voelde klam op zijn huid. Daar, tussen de bomen door, zag hij zijn huis, hol en leeg. Er zoemde een muskiet bij zijn goede oor.

Hij hield zijn hoofd een stukje schuin naar rechts en slaagde er nog net in om te horen hoe een trucker op Robby’s radio voor een naderend onweer waarschuwde. Ben keek omhoog naar de hemel. De lucht begon dicht te trekken, maar er waren nog een paar sterren die door de gaatjes tussen de wolken naar hem knipoogden.

Hij had zijn moeder geloofd toen ze hem vertelde dat hij nooit kon verdwalen zolang hij de Poolster kon vinden. Maar nu ze er niet meer was, besepte hij dat het niet waar was.

Het mysterieuze citaat van zijn moeders prikbord galmde na in zijn hoofd.

We liggen allemaal in de goot, maar sommigen van ons kijken naar de sterren.